

SARS e tlhohleletšwa ke dipoelo tša ditaetšo tše mphsha

Tshwane, 9 Nofemere 2021 – Khomišinare wa Ditirelo tša Motšhelo tša Afrika Borwa (SARS), Mrn. Edward Kieswetter, o boditše Palamente lehono gore SARS e tlhohleletšwa ke tšwetšopele yeo e laeditšwego ka kagoleswa ya SARS bjale ka setheo seo se iphetotšego go šoma ka mokgwa wa sebjalebja (*SMART*).

SARS e kolekile palo ya go feta R1.55 trillion ya kroso, yeo e laeditšego nete ya R1.25 trillion ya tekanyo ya ditseno gomme e bile R38 billion go feta tekanyo yeo e boeeditšwego. Dipušetšo tšeo di lefetwego di dirile palomoka ya R300.6 billion, yeo e lego R20 billion ya go fetiša 2019/2020.

“Dikamano tše itšeng tša obamelo go latelediša le go thibela go se obamele go dirile R172 billion, yeo e laetšago sebaka sa go kaonafatša maemo a obamelo go mehuta ka moka ya motšhelo.” o tlaleleditše ka gorealo. Lomaganyo ye le tebanyo ya leano la SARS la go lefiša dikotlo go bao sa obamelego ka maikemišetšo.

Go tlaleletša, R38.9 billion e abetšwe go magato a kimollo ya Covid-19 le kgwebišanoya boleng bja R2.6 trillion yeo e nolofaditšwego go ya ka tagafara ya SARS.

O tiišeditše gore maemo a obamelo ya motšhelo a be a le ka fase ga kgatelelo e kgolo, ka hlophišo ya maemo a obamelo ya 62.61%, ka papetšo ya ngwagola ya 65.05%. Tekanyo ya Kholofelo ya Setšhaba e laetša kgetho ya kgaugelo ya boitshwaro bja motšhelo eupša bjo bo sa itemogelago kgolo e kgolo ya obamelo.

O boletše gore motheo wa motšhelo o katologile ka 1.6 million gomme balefela motšhelo ba tlaleleditše go retšistara ya motšhelo ya SARS yeo e dirilego R4.6 billion yeo e tlaleleditšwego go dikoleka tša nete bakeng sa ngwaga wo o sa ntšego o lekolwa.

“Nepo ya leano la rena go nolofatša le go dira gore e se be thata go balefela motšhelo go obamela go dirile dipoelo tša go kgatlhiša tša: 86.3% ya dikamano tša SARS tšeo di dirilwego ka dikanale tša ditšithale bjale ka eFiling le MobiApp”.

Khomišinare o lemošitše le ge go le bjalo gore ditlamorago le ditiragalo tša bomenetša le ditshenyagelo di be di sa thuše ka go kaonafatša boitshwaro bja motšhelo setšhabeng.

“Go tlaleletša, 83.2% ya maemo a balefela motšhelo (3.4 million ya balefela motšhelo) e amogetše dikelo tša go tlaletšwa sa ruri tšeo di theilwego ka data ya leloko la boraro yeo e hwetšagalago ka SARS. Balefela motšhelo ka moka ba hloka fela go kgotla amogela goba tshwayotshwayo.

“Tirišo ya dikanale tše gape e laeditšwe ke dintlha tša taetšo ya R1.55 trillion yeo e kolekilwego ka eFiling.”

Khomišinare wa SARS o boletše gore lenaneo la Khasetomo wa *Accredited Economic Operator (AEO)* le file bakgathatema ba 132 ba maemo a Bagwebi bao ba Tlhaotšwego.

“Dikamano tša bašomi ba pele bakeng sa Bagwebi bao ba Tlhaotšwego di theogile ka 22% mo sebakeng se; 5.6 million ya ditaodišo tša Khasetomo di ile tša tšweletšwa ka fase ga metsotswana ye 10 yeo e lebo 95% ya ditaodišo; mola dinako tša ditlhahlobo di theogilego go tloga go diiri tše 109 go ya go diiri tše 44. Ditshwaro tša Khasetomo di dirile palo ya R2.7 billion.”

Maitekelo a SARS a tiišetšo ya molao a lebišitše go dipoelo tše botse ka thata gape ka dithlohotlo. Maitekelo a utullotše R147 million go tšwa go bomenetša bja *PPE* gape go bile le tekanyo ya dikgolego ya 96% ka tirišano le *NPA*. Setheo gape se šoma le dietšensi tše dingwe gammogo le dietšensi tše dingwe tša mmušo.

Kgoro e mpsha yeo e tlhomilwego ya Lekala la Batho ka noši la Lehumo le Lentši. Go ngwetše mangwalo a 1400 thwii go batho ka noši ba bahumi gomme mangwalo a 275 a šetše a lekotšwe. Ka go lekana, SARS e kgesitše balefela motšhelo ba 26 000 bao ba sa ngwadišago bao ba nago le dithoto tša tšhelete tša ditiragalo tša ekonomi tša go feta R1m.

Tsepelelo ya area e tloga e le maemo a obamelo a makala a go fapana, bjalo ka Bengmešomo; *SMME*; Dikgwebo tše Kgolo & Ditšhabatšhaba le Batho ka noši ba Lehumo le Lentši. Ka tlaleletšo, maemo a obamelo ya ditšweletšwa tša motšhelo bjale ka *PAYE*, *CIT* e tloga e le tlhora boroko, gomme SARS e thomile ka tsepelelo ya mananeo a go šomana le mekgwana ye.

Khomišinare o boletše gore “go kgona go fihlelela lenaneo la yona la go kwešišega, le ge go bile le ditšhitišo tša tšhelete. SARS e beeletša 3% ya ditlabela tše di lekanyeditšwego go lenaneo la yona la mpshafatšo gore e dule e fana ka tshedimošo ka lebelo la sekgoba sa theknolotši yeo e fetofetogago”.

Ka go phetha o laeditša ditebogo tše kgolo go bašomedi ba SARS bakeng sa thekgo ya bona e kgolo ka go phethagatša tagafara ya setheo. Ka mošito o tee, o kgopetše tshwarelo go balefela motšhelo bao bas a kgonago go dira ditransekšene le setheo ka lebaka la ditlhotlo tša mokgwatšhomo.

Go hwetša tshedimošo enngwe, ikgokaganye le SarsMedia@sars.gov.za